

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 10P/44/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923201284
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2023:6923201284.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

– 6 – 10P/44/2023

Okresný súd Rimavská Sobota vo veci starostlivosti o maloleté deti Pinkasové: 1. A., nar. XX. XX. XXXX, 2. B., nar. XX. XX. XXXX, 3. B. nar. XX. XX. XXXX, deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, deti rodičov matky: C. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXX/X, XXX XX E., a otca: F. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. D. E. XXX/XX, XXX XX D., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota na nariadenie neodkladného opatrenia, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

– 6 – 10P/44/2023

I.Súd n a r i a d ť u j e nad maloletými deťmi A. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie a to za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov detí pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktorého výkon sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa.

II.Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

– 5 – 10P/44/2023

1.Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota podal na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že „Rodina je vedená v evidencii oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od roku 2020, kedy sa prisťahovala do mesta Hnúšťa na adresu SNP 439/4. Matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, poberá prídavok na deti vo výške 180,-€ mesačne, rodičovský príspevok 301,-€ mesačne, nie je poberateľkou štátnych sociálnych dávok ako uchádzačka o zamestnanie, kde bola naposledy evidovaná od 26.11.2021 do 07.04.2022, kedy bola vyradená a zamestnala sa v spoločnosti KORO s.r.o. Rimavská Sobota ako robotníčka, t. č. je nezamestnaná. V súčasnosti žije na

uvedenej adrese trvalého pobytu s priateľom F. H., ktorý je zamestnaný 9 rokov na PD Klenovec ako ošetrovateľ oviec. Jedná sa o dvojizbový byt na šiestom poschodí, ktorý je prerobený na trojizbový. V čase minulých previerok bola hygiena a poriadok na miere podpriemernej úrovni. Deti mali vytvorené vhodné podmienky v čase nasťahovania, ktoré sa v súčasnej dobe zhoršili. Na základe rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 7P/47/2022 zo dňa 17.05.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 01.06.2022 sa rozviedla s manželom F. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., G. D. E. XXX/XX, t.č. bytom I., J. XX. Jej maloleté deti A. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX, boli na základe návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zo strany OSPODaSK a následne uznesenia Okresného súdu vo Zvolene pod sp. zn. 10P/22/2020 zo dňa 31.07.2020, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 31.07.2020 umiestnené do Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica, z dôvodu podozrenia spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby zo strany otca F. D.. Na základe rozsudku Okresného súdu vo Zvolene pod sp. zn. 8P/45/2020 zo dňa 16.02.2021, vykonateľného 26.02.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.03.2021 bolo nad deťmi nariadené výchovné opatrenie. Na základe rozsudku Okresného súdu vo Zvolene pod sp. zn. 8P/32/2021 zo dňa 21.09.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.10.2021 bola nad deťmi nariadená ústavná starostlivosť a boli zverené do výchovy a starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica. Matka detí dňa 30.06.2022 podala na Okresnom súde v Rimavskej Sobote návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti, zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného, ktorý návrh je vedený pod sp. zn. 10P/85/2022 a týka sa všetkých troch detí. Okresný súd v Rimavskej Sobote z dôvodu miestnej príslušnosti odstúpil dňa 13.07.2022 predmetný návrh na Okresný súd vo Zvolene. Okresný súd vo Zvolene rozsudkom pod sp. zn. 8P/46/2022 zo dňa 13.09.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.09.2022 zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi a maloleté deti zveril do starostlivosti matky, pričom otca maloletých detí F. D., nar. XX.XX.XXXX zaviazal platením výživného vo výške 50,-€ na každé dieťa zvlášť vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zároveň nad maloletými deťmi nariadil súdny dohľad. Na základe uvedeného rozsudku Okresného súdu vo Zvolene orgán oddelenia SPODaSK Rimavská Sobota spracoval dňa 03.10.2022 Plán výkonu výchovného opatrenia so stanovením priebežných úloh pre všetky zúčastnené subjekty. Matka si upravila sociálne, rodinné a bytové podmienky už pred návratom detí tak, aby bol možný návrat maloletých do prirodzeného rodinného prostredia a bola zrušená ústavná starostlivosť. Deťom bolo dňom 29.09.2022 ukončené poskytovanie starostlivosti v CDR, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica a vrátili sa k matke. Matka deti po vrátení do domácnosti tieto zapísala do škôl a to A. do 1. ročníka ZŠ Nábřežie Rimavy v Hnúšti a dcéry B. a B. do MŠ Nábřežie Rimavy v Hnúšti. Od uvedeného dátumu bolo v domácnosti C. D. vykonané opakované sociálne zisťovanie, prešetrovanie rodinných pomerov vlastnou činnosťou ako aj prostredníctvom komunitných pracovníkov pri MsÚ Hnúšťa, pričom bolo možné konštatovať, že úlohy z uvedeného plánu výchovného opatrenia sa plnili v plnej miere tak, ako boli stanovené. V priebehu mesiaca február 2023 bolo signalizované riaditeľkou a zamestnancami Materskej škôlky Nábřežie Rimavy v Hnúšti, že matka C. D. začala zanedbávať svoje povinnosti, čo sa týka starostlivosti o svoje deti. Z uvedeného dôvodu bolo zintenzívnené sociálne šetrenie v rodine, kontrola plnenia úloh zo strany matky detí v zmysle plánu výkonu výchovného opatrenia a na základe odporúčania v zmysle § 59 ods. 3 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov týkajúceho sa maloletých detí bolo požiadané Centrum pre rodinu a deti TENENET o.z., Oravská 3038/04, 903 01 Senec o vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou s cieľom sociálnej práce s rodinou, ktorým je rozvoj a obnova rodičovských kompetencií v starostlivosti o deti so zameraním sa na predchádzanie, zmiernenie alebo eliminovanie ohrozenia dieťaťa v prirodzenom prostredí. Následne bolo zistené, maloleté deti sa ocitli v situácii, kedy je ich život a zdravie vážne ohrozený tým, že matka aj napriek všetkým opatreniam si úplne prestala plniť predmetné úlohy stanovené na základe plánu výkonu výchovného opatrenia. Bolo zistené, že v značnej miere začala požívať alkoholické nápoje a začala zanedbávať svoje deti. Deti bezdôvodne prestali navštevovať resp. začali navštevovať MŠ a ZŠ bez prípravy v zanedbanom stave, na čo bolo matka upozornená viackrát zo strany MŠ Nábřežie Rimavy v Hnúšti. Bolo zistené, že voči matke sú sťažnosti na neustály hluk z bytu zo strany susedov. Napriek štátnym príspevkom, ktoré matka obdržala v priebehu tohto roka bolo zistené, že v byte je značne zanedbaná hygiena a opotrebený interiéru bytu. V súčasnosti nie je známa osoba v okruhu blízkych a príbuzných, ktorá by bola vhodná a schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť a výchovu detí. Orgánu SPODaSK sa pre maloleté deti podarilo nájsť vhodné zariadenie, ktoré je pripravené zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, a to Centrum pre deti a rodiny v Hnúšti, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa. Zariadenie s prijatím maloletých detí súhlasí. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately navrhuje, aby súd neodkladným opatrením nariadil, aby matka maloletých C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., A. XXX/X odovzdala

maloleté deti A. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti právnickej osoby Centra pre deti a rodiny v Hnúšti, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa, kde majú maloletí zabezpečené miesto z dôvodu, že ich priaznivý vývoj je vážne ohrozený a narušený. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam orgán SPODaSK navrhuje, aby Okresný súd v Rimavskej Sobote na základe uvedených skutočností, vydal rozsudok - Súd nariaďuje nad maloletými A. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, ktorého výkon sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa.“

2.Súd pojednával v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že nechce byť eskortovaný na pojednávanie a chce aby deti išli domov.

3.Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením s návrhom, rodnými listami, správou CDR Hnúšťa, vyjadrením otca, oboznámil sa obsah pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8P/46/2022.

4.Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č.k. 10P/44/2023-10 zo dňa 19.4.2023 rozhodol tak, že nariaďuje, aby matka maloletých C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., A. XXX/X odovzdala maloleté deti A. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti právnickej osoby Centra pre deti a rodiny v Hnúšti, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa.

5.Okresný súd vo Zvolene rozsudkom pod sp. zn. 8P/46/2022 zo dňa 13.09.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.09.2022 zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi a maloleté deti zveril do starostlivosti matky, pričom otca maloletých detí F. D., nar. XX.XX.XXXX zaviazal platením výživného vo výške 50,-€ na každé dieťa zvlášť vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zároveň nad maloletými deťmi nariadil súdny dohľad.

6.Na pojednávaní kolízny opatrovník zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že je voči matke vedené trestné stíhanie za zanedbanie povinnej výživy s tým, že prípadne do úvahy by mohlo pripadať aj nariadenie ústavnej starostlivosti. Matka s návrhom súhlasila a uviedla, že momentálne nepije, je zamestnaná a má pravidelný príjem, problémy s dodávkou elektriny už vyriešila. Čo sa týka známkov fyzického násillia na deťoch, k tomu uviedla, že deti sa medzi sebou bijú a oni si to sami sebe spôsobili. Prokurátor navrhol podanému návrhu na uloženie výchovného opatrenia vyhovieť s tým, že voči matke je podaná obžaloba na súde za trestný čin zanedbania povinnej výživy.

7.Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa vo svojej správe zo dňa 22. 08. 2023 uvádza, že A. po umiestnení do centra absolvoval prehliadku u pediatra, pričom mal zaznamenané vonkajšie známky násillia. A. bol po príchode veľmi hladný, bolo vidno, že sa bojí aby mu niekto nevzal jedlo. Uviedol, že on a jeho sestry boli hladní, pretože im matka nedávala jesť, bola často opitá a nemali elektriku. K matke sa nechce vrátiť. Sebastián je veľmi hravý, avšak odmietal sa pripravovať na vyučovanie, mal neprimerané prejavy správania, bol útočný, nervózny, neučil sa, slovné a fyzicky útočil na iných. Z uvedených dôvodov absolvoval pedopsychiatrické vyšetrenie, má nastavenú liečbu a absolvuje špeciálne vyšetrenia. U B. boli tiež zaznamenané vonkajšie známky násillia, s tým, že po príchode bola veľmi hladná, bojzlivá a plačlivá. B. uviedla, že pri mame nejedla, mama doma veľa spala a pila, otca nespomína. Postupne sa skamarátila, je poslušná, hravá, spokojná, nekonfliktná. Navštevuje logopedickú ambulanciu s tým, že u nej pretrvávajú problém s večerným zaspávaním. Dominika nemala zaznamenané vonkajšie známky násillia, bola veľmi rada, že po príchode do centra sa mohla najesť. Bola bojzlivá, vystrašená a uviedla, že doma nejedla. O matke sa vyjadrovala negatívne – mama veľa spala, pila a nedávala jej jesť. Otca nespomína. Po príchode do centra nepoznala hranice. Dominika je komunikatívna, avšak rečový prejav má veľmi nezrozumiteľný a navštevuje logopéda. Často sa nej striedajú nálady, pretráva u nej prejedanie, má problémy s večerným zaspávaním. Má zistenú VVCH mozgu, preto potrebuje celodennú starostlivosť a sledovanie v rôznych odborných ambulanciách a užívanie liekov. Čo sa týka kontaktu s biologickou rodinou, deti matku po ich umiestnení do centra najprv odmietali a vyjadrovali sa negatívne, kdeže mama pila, veľa spala, nedávala im jesť, A. tvrdil, že ho mama bila a o otcovi hovoril ako o človeku, ktorý ho týral. Až neskôr sa deti stretli s matkou, pričom viackrát sa stalo, že napriek prísľubu na stretnutie neprišla.

8. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

9. Po vykonanom dokazovaní súd uložil maloletým deťom výchovné opatrenie, nakoľko bolo preukázané, že u maloletých detí došlo k ohrozeniu ich priaznivého, psychického, sociálneho a biologického vývinu. Bolo zistené, že matka začala zanedbávať svoje povinnosti čo sa týka starostlivosti o svoje deti, začala požívať v značnej miere alkoholické nápoje, deti prestali navštevovať resp. navštevovali MŠ a ZŠ bez prípravy a v zanedbanom stave na čo bola matka upozornená. Voči matke je vedené trestné stíhanie za zanedbanie povinnej výživy. U matky boli sťažnosti na neustály hluk, štátny príspevok matka nevyužila na zhodnotenie svojho obydľia. Ako to vyplýva zo správy CDR núšHnúšHnúšťa, u A. a B. boli zaznamenané vonkajšie známky násilia, deti prišli do centra veľmi hladné, rozprávali o matke, ktorá veľa spala a pila nedávala im jesť, deti potrebujú zvýšenú starostlivosť aj čo sa týka ich zdravotného stavu / sledovanie u neurológa, kardiológa, logopéda, pediatra a pedopsychiatra /, u A. sa prejavili po príchode veľmi agresívne a problémové znaky správania. Všetky tieto skutočnosti nasvedčujú tomu, že momentálne je najvhodnejším riešením ponechanie maloletých detí v určenom zariadení, kde je o nich dobre postarané aj po stránke adekvátnej lekárskej starostlivosti, ktorú deti nevyhnutne potrebujú a kde sú uspokojené všetky ich biologické, citové, sociálne, materiálne potreby, ktoré im matka neposkytuje a otec detí taktiež, keďže je vo výkone trestu odňatia slobody. Teda má súd za to, že v minulosti súdom uložený dohľad nad výchovou maloletých detí nevedol k požadovanej náprave, preto je potrebné za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom ako aj zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí v súčasnosti nariadiť výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine - ich pobyt v zariadení a to najdlhšie na šesť mesiacov.

10. Iba pre úplnosť súd dodáva, že nariadenie ústavnej starostlivosti je krajným riešením, ktoré v danom prípade do úvahy neprichádzalo, keďže by bolo ju možné nariadiť podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine nevedlo k náprave.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.